

PRYS DER INSERTIE.

15 centiem den drukregel. 40 centiem de reklamen. Alle toezending van brieven, geld, moet ons vrachtyr geworden.

Wekelyks verschynende Woensdag en Zaterdag, by den Opsteller-Uitgever, HUB. DE COCQ-CRETEEN, te St-Truiden.

HET RECHT

ABONNEMENT PRYS.

Voor de Stad 5 fr. per jaer. 3 fr. per 6 maenden. 1 fr. 75 ct. per trimester. Voor Buiten 8 fr. per jaer. 4 fr. 50 ct. per 6 maenden. 2 fr. per trimester.

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRYHEID.

DE DIPLOMATIE.

De mogendheden hebben niet eenen traen van het arme Polen afgedroogd. Eene enkele druppel bloeds is zelfs door haer niet belet geworden. Hare tusschenkomst heeft aen Rusland een punt van eer gemaakt met geweld den opstand te onderdrukken. De Russen zonden zich geschaemd hebben aen vreemde eischen te moeten gehoorzamen.

De tusschenkomst der mogendheden heeft de moskovietsche vaderlandsliefde op vreedheid en barbaersch geweld gestemd en gebracht.

De poolsche opstand duert voort ondanks het wintersaizoen, en hy zal voortduren tot aen de lente omdat hy op de vreemde tusschenkomst rekent.

Is die hoop wel gegrond? Engeland heeft zich liever laten bespotten dan den oorlog te beginnen. Oostenryk heeft wel meer redenen van voor Polen te werken; maer zyne financiën en de woeling in zyne eigene provinciën zullen heel waerschyntlyk dit land beletten van werkelyk in de kwestie te komen.

Gansch de hoop van Polen rust op Frankryk. Moet men zich verwachten aen eene reeks van vreedzame verzekeringen en oorlogsbereidingen, zoo als in 1859? Of wel gaet Frankryk, met zyne 600,000 soldaten en met zyne zending van de gekwetste nationaliteiten te wreken, zyne oude beroemdheid verliezen en zich, zoo als Engeland, met het dagelyksch huishouden bezig houden?

De oorlog voor Polen is populair. De keizer zou beter doen zich alleen met den oorlog voor dit land te belasten, dan wel door de Franschen afgekeurd te worden, zoo hy niet begint te handelen.

Welkdanig ook het besluit van Napoleon weze, het zal toch altyd de sout van Engeland zyn. Indien Frankryk den oorlog wil, zal het de hardvochtigheid van Engeland beschuldigen, hetwelk in den goeden uitslag heeft willen meedeelen, zoolang er slechts woorden noodig waren voor de goede uitslagen, en hetwelk de gemeene zaak verlaet en verraedt, zoohaest er eenig gevaer opdaegt.

Zoo Frankryk den oorlog voert, dan zal men den heldenmoed, de ridderlyke krachtadigheid van Frankryk in de waeg stellen en vergelyken tegen de baetzuchtige en koude werkeloosheid van Engeland.

De poolsche kwestie heeft ons geleerd dat alle tusschenkomst zonder krachtadige werking veel meer kwaed dan goed doet, en dat het beter is van te zwygen als men toch besloten heeft van niets te doen.

ARM POLEN!

De geweldenaarjen die de Russen in Polen plegen, nemen van dag tot dag toe. Zoo lezen wy in de korrespondentiën uit Polen geschreven dat de generael Berg, gouverneur van Warschau, by honderde jongheden dier stad in de citadel heeft doen opsluiten. Van waer deze nieuwe maatregel van strengheid? Alleen omdat de gevangennissen dagelyks ontruimd worden door ongelukkigen die naer Siberie gestuurd worden, en omdat de Russen niet willen dat de gevangennissen zonder slagtoffers zouden blyven.

Dagelyks worden er by honderden veroordeeld tot de overvoering in Siberie, vrouwen, kinders, jongelingen en gryzaerds. De ongelukkige gevangenen welke tot deze straf verwezen zyn, vertriecken uit Warschau met den regten arm aen het regte been gebonden, en zoo gaen zy te voet onder het geleid der Kozakken. Dagelyks moeten zy een eind wegs afleggen of ze zieckelyk of gezond zyn. De reis van Warschau naer Tobolsk duert zes maenden. Te Tobolsk aengekomen mogen de simpele gebannen in vryheid gaen, met eene schadeloosstelling van omtrent 3 fr. per maend. Met zulke

kleine vergoeding zyn ze genoodzaekt de lastigste werken op het land uit te voeren. De veroordeelde bannelingen worden naer de mynen gezonden waer hett verblyf na vier jaren doodelyk is. Deze die met zyn twintig jaren in de mynen werkt, komt er gebroken, versleten en afgeteerd uit.

Tot nu waren vele gebannen van hunne vrouw of van hunne dochters en moeder vergezeld, doch heden hebben die ongelukkigen liever den troost hunner familie te ontbeeren, dan getuigen te zyn van de wreedheden die de Kozakken onderwege op de arme vrouwen plegen.

En ziedaer de middelen van bevrediging die Rusland neemt opzigens het ongelukkig Polen en die Europa het rustig laet plegen!

DE VRYDENKERY.

Het zal niet onverschillig zyn eens te herinneren hoe Napoleon I de vrydenkers van zynen tyd beoordeelde. Ziehier eenen brief welke hy, te midden zyns veldtochts in Oostenryk, op het laatste van 1805, uit Schönbrunn, aen zynen minister van het inwendige schreef.

« Het is met een pynlyk gevoel dat ik verneem dat een lid van het Instituut, vermaerd door zyne kennissen, maer vandaeg tot kindscheid vervallen, het verstand niet heeft van te zwygen en tracht van zich doen te spreken nu door aenkondigingen onwaardig van zynen ouden roem en van het korps waer hy aen toebeert, dan door zyne openlyke belydenis van godloochening, principel hetwelk alle maetschappelyke inrigting omverwerpt en aen den mensch al zyne vertroosting en al zyne hoop ontneemt.

» Myn wil is dat gy de voorzitters en de geheimschryvers des Instituuts by u roept en dat gy hen belast van aen dit vermaerd korps te zeggen, waervan ik my tot eer reken deel te maken, dat het M. Lalande oplegge, in naam des korps, van niets meer te drukken, en van in zyne oude dagen niet te verduisteren heigeden by in zyne jonge dagen gedaen heeft, om de achtung der geleerden te bekomen; en indien de broederlyke verzoeken niet genoegzaam waren, zou ik genoodzaekt wezen my ook te herinneren dat myn eerste pligt is van te beletten dat men de zedelykheid van myn volk niet vergiftige; want de godloochening vernietigt alle zedelykheid, zoo niet in de personen, toch ten minste onder de natien.

« NAPOLEON. »

Wat zullen onze melkbaerden van vrydenkers tegen die oordeelveling van den grooten Napoleon inbrengen?

De ministeriele gazetten zingen en zegelied by den uitslag der laetste kiezingen. Er zyn in Belgie meer dan 2400 gemeenten en wy gelooven volgens de reeds bekende stemmigen, dat de tegenstrevers van het ministerie zeker in 2000 gemeenten de overhand hebben. Doch, zullen zy zeggen, dat zyn dorpen en de buitenkiezers zyn te lomp om in de weegschaal te mogen gebracht worden. Wy vragen aen die broodschryvers, welke hunne ingevingen te Brussel halen, of Derdermonde, Wervick, Dixmude, Nyvel, Deynze, Eccloo, St. Nikolaes, Thielt, Körtryk, enz., geene steden zyn? In al die steden hebben de aenhangers van het ministerie eene duchtige les ontvangen.

Wy willen zelfs vier voornamen steden, Brussel, Antwerpen, Luik en Brugge noemen, en wy vragen of de vrienden van Frère en Cie. groote reden hebben om daer over de laetste kiezingen te juichen?

Te Antwerpen werd de ministeriele klub niet alleen overwonnen, by werd verpletterd; te Brussel, in weerwil van al de drukking van de heeren Rogier en konsoorten, is de heer Lacroix in den gemeenteraad getreden; te Luik, heeft de klik van den heer Frère eene schrikkellyke schipbreuk geleden: op 15 kandidaten mogten er by de eerste stemming slechts 3 zynen vrienden de meerderheid bekomen; de 12 andere hebben eene ballotering

moeten ondergaen met liberalen van eene andere kleur. Te Brugge is het genoeg dat 3 à 12 stemmen zich verplaatsten om gansch den ministeriele winkel in duigen te doen vallen. En zoo is het dat de gemeentekiezingen het ministerie nieuwe kracht bygezet hebben. Wy begrypen zeer goed dat de verlaefde dagbladen de waarheid niet willen zien, omdat hunne vrienden dan vaerwel zouden moeten zeggen aen de vette plaatsen, die de arme burger en boer met zyn zweet mag onderhouden.

Het roomsch gouvernement komt aen M. Rothschild 10 millioen te zenden voor de betaling der intresten van de pausselyke leening, die met 1 January 1864 moet vallen.

In eene der laetste zittingen heeft het komiteit der vereeniging voor het afschaffen der doodstraf, te Luik gevestigd, beslist 1500 exemplaren op eigene kosten, om kosteloos rond te stroeijen. te doen drukken van het werk van onzen volksvertegenwoordiger M. Thonissen, waervan wy reeds in eenen voorgaenden nummer gesproken hebben.

VRYZINNIGHEID DER SCHYNLIBERALEN.

Te Gent is thans onder de gemeenteonderwyzers dier stad eene inschryving geopend voor het oprigten van een gedenkstuk van M. Callier. Er is kwestie van het borstbeeld diens ongeloofigen te plaatsen in eene der klassen van de school, welke onlangs op het Arteveldeplein gehouwd is.

In de oogen der bewerkers van deze manifestatie, zegt de *Bien Public*, zou de beeldtenis van den vyand des catholyken godsdienstes voortreffelyk de beeldtenis vervangen van O. L. Vrouw, welke M. Callier, in zyne blinde dweepzucht, uit onze schoolen verbannen heeft. Waerschyntlyk en vooral wanneer de twee andere ongeloofige professoren der geutsche universiteit, de heeren Wagener en Laurent, in den gemeenteraad zullen zetelen, zal het kruisbeeld insgelyks uit de schoolen weggenomen worden. Overigens zouden wy bekennen dat het niet onredelyk zou zyn, daer waer het borstbeeld van den hardnekkigen vyand te pronken staet, het beeld van Christus onzen verlosser weg te nemen.

De *Nouveliste* van Gent, zegt daerenboven dat, naer alle waerschyntlykheid, de kinderen die de gemeenteschoolen bywoonen, zullen gedwongen worden om ook nevens hunnene meester deel te nemen in de inschryving voor de oprigting van het monument Callier.

Indien dit feit bewaerheid wordt, dan zal het land getuige zyn van een schandaal van de eerste soort, namelyk van catholyke kinderen te zien meewerken tot de verheerlyking van eenen apostaat, van eenen verloochenaar van hun geloof, van eenen vyand van hunnen God!

TROONREDE VAN NAPOLEON III.

De troonrede welke de keizer heeft uitgesproken by de opening van den welgevenden zittid is opmerken: waerdig.

Na een zeer somber tafereel gemaakt te hebben van Europa, verklaert hy de traktaten van 1815 vernietigt en stelt hy de hervorming voor van Europa in een kongres.

Rusland wordt er in beschuldigd, namelyk, van de traktaten te Warselau niet de voeten te vertrappen.

Keizer Napoleon sprekt niet van het gedrag van Oostenryk en Engeland.

Deze troonrede doet de hoop verdwynen van diegenen welke zich verwachten van Frankryk den oorlog zien te doen ten voordele der poolsche-nationaliteit; maer zy geeft het middel van eene vreedzame oplossing op, te weten, van de poolsche kwestie te doen onderzoeken door een europasch kongres, hetwelk terzelfder tyd al de andere kwestien die in Europa nog hangend zyn, zou oplossen.

Dus zouden wy toch ten langen laetsten eene hervorming der kaert van Europa gaen bekomen, ten minsten als men het verlangen van Napoleon zou inwilligen.

KULLAGIE.

Wat is het gansch kongres van Gent geweest? Eene vergadering van kookkoeken, uilen en kiwitten; hetgeen de Kullagiemeester zal trachten te bewyzen. Wees zoo goed uw gemak te nemen om deze dry gewigtige punten door te zitten.

Eene vergadering van kookkoeken. Elke lente komt de kookkoek te voorschyn op de pas bevoorverde takken van het geboonte, en sedert de 6000 jaer dat hy den bek roert om te zingen, is 't altyd hetzelfde deuntje. Van sedert de eerste wysgeer in Griekenland of elders kalen praet begon byeen te knoopen, heeft men altyd voor doel der wysbegeerte uitgetrommeld dat zy de waarheid en de wysheid ging opzoeken, ten voordele en nut van het menschdom, en tot op den dag van heden zyn zy nog piringen in de Kempen aen 't zoeken, dat is te zeggen, kullagie en anders niets. Als gy hen hoort dan zyn zy het die de wereld moeten geleiden, onderrigten, verbeteren en opleiden tot het geluk; en tot op den dag van heden nog geen een die eene enkele waarheid heeft voor den dag gebracht. Altyd kookkoek-eenzang en een ydele nest! de wysgeeren die vandaeg in de kongressen optreden, bewoeren dat de wysgeeren, hunne voorgangers, de zaak niet recht voor hadden en dat zy eindelyk den boel gaen onderscheppen. Morgen komt er weer een ander die den neuswyzers van vandaeg het voetje ligt en voor eenen stommerik uitmaekt. Het schoonste van al, dezelfde dwalingen waer hunne voorgangers in verzopen of verworpen, worden altyd herhaeld maer onder andere woorden. Hansworst verandert maer van kleur en blyft altyd even zot. Ergo eene vergadering van kookkoeken.

Een oude uil sprak zoo tot zyne jongen; Zy hebben my altyd van licht gesproken, ik heb zoolieven geen licht, geene zon gezien. Daer staet zoo wel iets dat op knoppen trekt in het blauw ding van het firmament; maer dat trekt zoo veel op een licht als ons geslacht op eenen olifant. De arme oude uil had het oog niet om de middagzon in haren vollen luister door het schitterend firmament te zien zeegeveren. Zou is ook de wereld vol van het evangelie als van de stralen eener zon. Het huisgezin, de maetschappy, de staet, alles is er doordrongen van en ademt hetzelfde in. En de bazen die daer te Gent razen komen, zien dat niet. Ergo, eene vergadering van uilen.

Kunnen twee professoren van wysbegeerte zich wel in het gezigt zien zonder te lagchen? In Godes name, waertoe dient de wysbegeerte? Neem al de systemata der wysbegeerte, die der duitseche zelve, wat zyn zy anders dan *loutere inbeelding behendig aeneengeschakeld*, bondig opgesteld en gedoopt met den naam van rede. Wat is de gansche boel van Kant anders dan inbeelding (*raison théorique et pratique*! Kullagie!) en nochtans geeft men dezen als den diepsten neus van allen op. Het verstand van den mensch is te klein om systemen te maken. De grootste kop van de wereld is te klein om tien noten muzyk te gelyk in zynen geest te hooren, wy zouden de schier oneindige harmony van het heeal in onze systemen afbrekken, bakeren en uitleggen! Kullagie! Het is met ons verstand gelyk met onze oogen: Wy zien scherp en ver genoeg om nergens met onzen neus tegen te loopen; meer is ons niet gegeven en meer hebben wy in het onderhavige orde van zaken ook niet noodig. Het overige is kullagie. En dan hebt gy van die bazen welke het op hunne krachten nemen de maetschappy te hervormen. Och arme! binnen eenige jaren liggen zy met de beenen omhoog gelyk hunne voorgangers met of zonder wywater den schoot der aerde ju, en daermeê punctum! De Kullameester veroorlooft zich hier eene diepzinnige en neuswyze opmerking: indien de menschen aen den algemeenen loop der zaken iets belangryks konden veraanderen, dan ware reeds sinds eeuwen de waarheid, het goed, de daugd en de regte vooruitgang naer den bliksem toe. Maer God de Vader die onze kuren voorzag, heeft ons in eene draaijende kool gezet als het eikhoornje, en laet ons haspelen en draaijen. Wy meenen dat wy veel nitzeten en gaen, och arme! wy gaen geenen centimeter van plaats. Ergo het kongres van Gent eene vergadering van kiwitten.

HET IS ZOO.

Zoo als wy voorzien en voorzegt hadden is de VEDETTE van Tongeren van zondag in eene buitengewone woede uitgeschoten tegen M. de Pitteurs en tegen de geestelijkheid, omdat deze laatste niet eens hare stem wil geven aen eenen liberalen kandidaat. Het is juist het lieden dat wy voorspeld hadden behalve nogtans dat het REGT alleen gespaerd is gebleven en geen enkel zweepslaegsken heeft gekregen.

De VEDETTE komt altyd met dat eenwigdurend refrain uitgevaren L'ÉTOILE DE M. LE SÉNATEUR COMMENCE A PALIR. Wy raden onzen confrater aen dienstziden en vervelenden thema te verlaten; want al zyn geschryfsel bederft zyne zaak al meer en meer en doet de magteloosheid zyn party gedurig meer en meer uitschynen. Hy weet, zoo het schynt niet meer dat de heer Senateur in de kiezingen van Juny II., door de Sintruidenaers, als één man, is herkozen geworden; dat talryke kiezers, uit oorzaak der verwarring die eenigen gelukt zyn onder het kiezerskorps te verspreiden, in den morgen der gemeentekiezing zelfs niet wisten of M. de Pitteurs zich op rang stelde en voor hem niet gestemd hebben, en dat uit die misgreep alleen de ballotering gevolgd is.

De VEDETTE spreekt van eenen klub gerigt tegen M. Vanham. Dat is gansch valsch, er is enkely kwestie geweest van eene catholyke associatie te vormen, niet tegen eenen persoon maar slechts ten voordeele van een princip. En daarom heeft M. de Senateur het initiatief genomen, hetgeen by algemeene toejuiching is aangenomen. Byaldien er geene verdeling tusschen de konservatieve leden ware gekomen, zeker zou de goede zaak met volle overwinning zyn bekoord geworden. Wy zullen er onzen achtbaren Senateur en familie by tyd en omstandigheid rekening van weten te houden.

Zeg eens, M. de Pitteurs, zoudt gy het in uw hart niet kunnen gedoogen van uwe commissie te geven, op raad der VEDETTE, om voor eenen harer kandidaten plaats te maken op ons stadhuis? Het is toch zoo droevig en ongelukkig voor hen en voor haer alzoo te moeten blijven rondwalen, zoeken en smuistieren om ergens een deurken te vinden langs waer zy zouden kunnen binnengeraken.....

Misschien zou het hier kunnen pakken als het geluk en goed weder meewerken, en misschien zullen ze meewerken. Eene party moet toch iets riskeeren, en wie niets riskeert heeft niets... Ons dunkt, wy hooren de VEDETTE ons al toesnauwen: ONBESCHAEMD REGT, houd uwe raedgevingen voor u zelve, zy, zoudt zeker geerne den kiesketel weer openen waer gy ons al zes maal hebt in 'afgekookt en er nog eenen zevenden afgekookten liberaal in steken... Ja, die niets riskeert heeft niets, maar die te veel riskeert hondt niets... Wy zullen dan blijven behouden hetgeen wy hebben.

Alhoewel dit laatste het voorzigtigste schynt, zouden wy nogtans geerne het eerste hebben, enkely om aen de VEDETTE en hare mannen die toch zooveel voor het land doen, eenen dienst te kunnen bewyzen met al hunne akten van onpartydigheid, liefde tot de grondwet en vryheden, enz. eens in het ware daglicht te stellen, in hoop dat het alsdan zeker wel zou gaen, en dat de catholyken sedert de laatste gemeentekiezing veel beter ingelicht eene veel dichtere les aen het liberalismus zouden geven.

De VEDETTE gaet zoo onnoozel te werk dat zy zelfs niet eens ziet dat haer liberalismus in Tongeren gekroekt is geworden en dat de catholyken den zegepraal hebben behaald. Zy gevoelt niet dat die tegen wind spruyt zynen eigen haerd vuil maakt en ten langen laetsten zoo besmoeseld loopt dat elkeen vies van hem is en vraegt: hoe komt het dat een zoo vuil vegel een zoo zuiver nestje wil hebben?

OPENING DER KAMERS.

De koning gaet tot het land spreken. Zal by zyn persoonlyk gedacht of het gedacht zynen ministers in die zooulang verwachte troonrede uitdrukken?

Iedereen moet de betrekkingen onzer ministers met den koning sedert eenige jaren kennen. Die betrekkingen zyn soms allermeest dikwyls den blauwen helieren hemel. De koning in zyne hoedanigheid van konstitutionelen koning heeft het losbersten des onweers altyd weten voor te komen; en zelfs eens toen M. Frère, ontvreden over kamer en Senaat die hem de wet op het gond opdrongen, met zynen kop speelde en het kabinet wou ontlichten, alsdan heeft de koning tegen zyne gewoonte, wel willen werken op dien kapricieusen minister, en bragt hem terug aen het roer. Gedurende zes lange jaren heeft de koning veel leed gehad met dien slecht berpannen wagen.

Vandaag moet er verandering komen. Het ware een dom en ydel gedacht van onze ministers van dezelfde politieke wegen willen volgen; want met die politiek verliest men dagelyks zyne krachten. Men moet eenen stap voorwaerts of eenen stap achterwaerts gaen. Daer is geen middenpunt.

De koning zegt tot zyne ministers; gaet eenen stap achteruit. De ministers antwoorden hem: wy willen eenen stap voorwaerts doen, dat is onze redding.

De twee opinien zullen morgen tegeneenkomen in den raad. Welke zal overwinnen? De koning zal opmerkingen doen, raed geven uit hooge ou-

dervinding; maar Z. M. zal eindigen met toe te geven, omdat hy de taktiek heeft van de ministeriele krisissen niet te verhaesten; hy wil niet verantwoordelyk zyn voor hetgeen men sinds zes jaren gedaan heeft ondanks zyne raedgevingen. Hy zal met zachtheid zeggen: doet, als gy het toch zoo wilt. Er zal in den schyn zoo al iets toegestaan. iets toegewezen worden maar niet met er daed. En wy zullen het gedacht der ministers en geenszins dat des konings hebben. De tyd is nog niet gekomen waer Z. M. den brief zal komen terugroepen dien Zy schreef in 1857 aen M. de Decker, gedenkwaardigen brief waerin Zy zegde dat in België de eene opinie niet mogt zoeken de andere te overheerschen. Die brief is in den vreemden hemeel hoog verheven geworden.

De dagbladen van MM. Frère en Rogier hebben dit dokumēt gansch verwrongen en onkenneelyk gemaekt.

Wy dagen ze nit van dien brief vandaag eens op het tapyt te brengen.

SYSTEEM-WILLEMS.

Wy lezen in een der nummers van een fransch dagblad, *L'Agriculteur praticien*, de volgende lieden: « Beramenen wy dat de pokkenoting op het hoorvee volgens het systeem Willems thans eene daedzaak is. Al de verstandige landbouwers in het noorden van Frankryk, stellen ze in het werk; onder anderen M. Deeromb'ègne, wiens gezag van een zoo groot gewigt is, laet geen hoorvee in zyne stallen komen vooraleer het de bewerking ondergaen hebbe. Alvorens het systeem te keunen werd zyn veer verschrikkeelykerwyze door de ziekte weggesleept. Zoohaest hy het seisel kende, ging hy hetzelve op de plaats in België, bestuderen. Hy gebruikte het by zyne terugkomst en bekwam de schoo'ste uitslagen en blyft het voortdurend toepassen. Sinds dien tyd is de longziekte by hem overwonnen; gevalt het dat er soms eene beest sterft, dan is het eerder aen een ander ongeval dan aen de ziekte te wyten.

Maer indien M. Willems regt in Frankryk vindt, — want de geleerden by ons zyn ook voor hem, en indien hy er de zoetste belooning bekoma, te weten de verspreiding der weldaden van zyne heilzame ontdekking, dan is het er toch zoo niet me' gelegen in België. Niemand is profect in zyn land. Hy heeft eene talryke tegenparty gevonden onder de kopstukken der wetenschap. De genesheeren, zyne confraters, tonen zich uiterst verberd. Het systeem Willems, zeggen zy, is niet wetenschappelyk; dus deugt het niet, dus is het slecht en moet men het verwerpen. Dus zoowel nog heden als voorheen zyn de doktoers de voorvechters en verdedigers van het belagheelyke. Wel, lieve hemel, zullen dan de menschen en beesten niet mogen leven en sterven zonder de toelating van de Faculteit? En indien de daedzaken my bewyzen dat eene zaak nuttig is, moet ik die zaak verwerpen onder voorwendsel dat zy niet ten akkoord is met uwe aengeleerde grondstelsels? Maar wat meer is, het systeem Willems, door de daedzaken hevestigd, is geheel en gansch wetenschappelyk. En de vermaerde doktor van Hasselt komt dat onoverwinnelyk te bewyzen in een vlagschrift dragende voor tytel: « Over de pokkenoting beschouwd onder het wetenschappelyk oogpunt. » waer in hy klaer bewyset dat zyn systeem op de tegenwoordige wetenschap berust; dat de longziekte eene besmetteleyke ziekte is en dat de pokkenoting het veer van de besmetting bevrydt.

Wat zullen nu de genesheeren zeggen die tegen M. Willems zyn? Zy hadden reeds de daedzaken tegen hen, en nu hebben zy nog de wetenschap tegengekregen. Wat zeggen en wat doen? Zich overgeven is het beste. Ik twyfel daer nogtans aen: want niets zoo koppig als eene vooringenomenheid van de geleerde mannen. Wat ons aengaat, landbouwers, laet ons de weldaed gebruiken, en laet ons het overige maer varen.

STADNIEUWS.

Hoe men nu het wild schiet.

Wy lezen in een dagblad, dat een boer, van eene kermis komende, een patrys met zynen regenscherm namikte, en op het geschreeuw: Pau! deed avvallen. Ziehier nog een aerdiger geval: Over eenige dagen gingen eenige heeren, te Nieuwerkerken het bosch van den heer Pl. uitjagen; een haes uit het kreupelhout gesprongen, werd met twee gewerschenten begroet, doch met een klein salut, verdween hy nog rapper dan naer gewoonte. Een weinig dieper het bosch ingaende, meenden onze jagers, eene beweging in de struiken ten zien: eene nauwere oplettendheid deed hen in die ontdekking eenen wolf erkennen, bezig zynde met een schaepje te verslinden! De jagers scharen zich in eenen kring en pif! pof! paf! kraken hunne geweeren. Schaep en wolf verdwynen, loopen, ja vliegen door bosch en struik. Verstomd en verbaesd als zy waren, erkennen onze jagers door de vlugt hunner prooi, in dezen wolf, eenen vent met twee beenen in burgerskleer, met zyn schaepje in menschenvleesch. De vent liep goed: of hy gekwetst is, weet men niet; doch wat het kapriescus betreft, daer blijven wy niet borg voor.

Met geweeren en pistoolen moet men toch voorzigtig zyn.

Wy verzoeken onzen confrater het NIEUWSBLAD van Hasselt ons zyn blad nauwkeurig te zenden; sinds dry maanden hebben wy reeds tien nummers te kort in onze collectie.

— Onze eerwaerde bisschop komt eenen omzendbrief nopens het inzamen van den St. Pieterspenning uit te geven. Plaets en tydgere beletten ons den ganschen brief op te geven. Mgr de Montpelier bedankt op de eerste plaats al zyne diocesanen voor hunne zoo milde giften ten voordeele van Z. M. den Paus

en zegt dat het bisdom van Luik den eersten rang behoudt niet alleen onder de bisdommen van het land maar van gansch de catholyke wereld. Hy geeft ook een vaderlyk woord van vertroosting aen de armen die den pausselyken penning aen hunne noodwendigheden onttrokken hebben en beloofst het hun honderdvoudig terug. Onze beroofde Vader houdt stand door de milddadigheid zynen kinderen, terwyl Piemont, met al de van den paus gestolene goederen, dagelyks dieper en dieper in de ellend' verzuikt. Hy doet dan eenen nieuwen oproep aen de geloovigen, verhoepende dat zy nog met denzelfden vlyt den St. Pieterspenning zullen storten in de handen hunner yverige herders, om den paus ter hulp te komen.

— Twee ons toegekome brieven zyn niet opgenomen geworden, uit oorzaak eener enkele reden die voor vandaag bestaet maer voor het vervolg niet. Wy bedanken grootelyks die twee gediensige heeren die ons wilden verdedigen tegen eenen man die ons vyf jaren lang op het ys geleid heeft; die, altyd op jagt gelyk de duivel naer eene zondige ziel, ons gedurig uit jaloerscheit met zyne joodsche pen tracht te bezwalken en te beslyken; eenen vent die, al kwamen er nog vyf-en-twintig gazetjes opgeschoten, in alle vyf-en-twintig tegen ons zou schryven, al ware het ook maer altyd van qui, que, quod... en schynt vergeten te hebben hoe een der deftigste priesters onzer stad, die hy ook op zynen teen had getreden, eerlyds eenen judas afgeschilderd heeft en op zyne plaats gezet. Dat zouden wy ook nog wel eens genoodzaekt zyn te doen na vandaag. Er zal nu weer gelogen, geloochend en afgestreden worden met handen en voeten...

— Door ministerieel besluit van 27 oktober is M. E. Nelissen, van St-Truiden als leerling van het vierde studiejaar aangenomen in de Normalschool te Luik, voor het schooljaar 1863-1864.

— M. Rutton van Geistingen, alsmede zyn neef M. Vandevin, hebben dienst genomen onder de pausselyke zouaven. Woensdag zyn zy naer Brussel vertrokken waer hen nog 23 andere van die edele jongelieden wachten om samen hunne hulp aen den H. Vader gaen aen te bieden.

VERSCHILLIGE TYDINGEN.

Zondag is er in Lier eene yselyke misdaed gepleegd, waerover men ons de volgende byzonderheden medeelt:

Onder de hoogmis, waerin veel volk aenwezig was, liep een persoon, die in zyne hersens geraekt scheen te zyn, ensklaps tot ontstichting der goetvoogen, al schreeuwende door de kerk. Daerna heeft men hem nog gezien twee herbergen, in den Rolleboek en in den Hamer, waer men genoodzaekt was hem aen de deur te zetten. In den namiddag omstreeks 2 ure, kwam de zinnelooze of biddage kerel, buiten Lier, in een busje der Spekstraat, waer eene vrouw alle n te huis was. Hy greep haer vast, wierp ten gronde en bragt met een groot mes eene steek in de keel toe. De vrouw liep nog een eind verre, viel toen neder en gaf den geest. Men heeft het lyk der ongelukkige naer het dooienhuis gevoerd.

De moordenaar bragt nog aen eene andere eene messteek toe, en sloeg eene derde met een zwaer stuk hout op hoofd, zooat haer de schedel werd verbryskt.

Deze schrikwekkende misdaden hebben te Lier eenen diepen indruk gemaekt en waren het voorwerp van al de gesprekken.

— Een aantal boeren en de veldwachter, met stokken gewapend, hepen den moordenaar achterna en geukten erin hem tegen den avond vast te krypen. Men geloof dat hy zinneloos is.

— In de *Étoile Belge* leest men: « Les œufs frais au prix moyen de fr. 2.00 le quarteron, et en détail, à 8 centimes pièce, par des sifflets et par des huées si épouvantables, que M. Nottobolm remonta en voiture et s'éloigna. » Wat mag dit beteekenen? waren dit eijers, die de baron bezig was uit te broeijen? On se perd en conjectures.

— Een nieuw ongeluk komt te bewyzen hoe gevaerlyk het is van onbejaerde kinderen alleen t'huis te laten.

De weduwe van Louis de Fauw, woonende te Thiel was door eenen oogenblik met haer minste kind uitgegaen, haer ander zesjarig kind alleen t'huis latende, gezeten by eene brandende stoof. De voorschoot van het ellendig schaepke heeft vuur gevat, waerdoor het zeer zware brandwonden heeft bekomen. Ware men op zyn geschreeuw niet spoedig toegesnel, men zou ongetwyfeld veel grootere onhefen te betrueren gehad hebben.

— Groote jagtpartijen hebben te Houtang op de eigendommen van graef d'Oultremont, plaats gehae; 419 fazanten zyn onder de schoten der jagers gevallen.

— Brugge, 3 November. Een yselyk ongeluk is donderdag namiddag alhier gebeurd. Edmond Keersmaeker, vleeschhouwersgast, oud 20 jaren, was bezig met het villen van een geslagt beest; aen den kop kon hy er maer moeijelyk door, gebruikte nu zyn mes met de snede naer zich gekerend en trok met geweld door het vleesch, met het droevig gevolg dat hy zich zelve in den onderbuik trof. Men kwam hem spoedig ter hulp, maer het bloedverlies was zoo overvloedig, dat men gedwongen was hem in zeer bedenkeleyen toestand naer St-Janshospitaal over te brengen, alwaer de yselyke wonde toegenaed is geworden. Men vrees niettemin voor zyn leven.

Doktor Valcke had hem ter plaats de eerste zorgen toegebragt; men heeft ook bevonden dat hy eenen ader van den regter bil had doorgesneden, hetgeen den bloedstroom veroorzaekte. — Men schryft uit Dixmude aen een blad van

Brugge dat M. de senateur Van Woumen zyn ontslag naer Brussel gezonden heeft.

— Men zal zich nog herinneren dat de donder onlangs veel schade heeft veroorzaekt aen den toren van het stadhuis te Brussel. De bouwmeesters rekenden de toegebragte schade op 10 duizend fr. Men spreekt vandaag van 100 duizend fr.

— Eugène Arnaut een der reizigers met den Géant schryft het volgende over de verongelukke uederdaling van dien reuzen luchtbal:

« Nadat wy reeds verscheidene malen in doodsgevaer verkeerd hadden door het breken onzer ankers tusschen de zware boomtakken en de geweldige schokken tegen de telegrafpalen langs den yzeren weg, terwyl de luchtbal met eene yselyke snelheid na ons opwaerts steeg en dan weer naer onder viel, volbragt Jules Godard eenen akt van heldenmoed. Met de grootste moeite klauterde hy tegen de koorden op en gelukte erin de zakkep weder open te zetten; hierdoor daalde de luchtbal, doch vloog nog pylsel door de lucht, terwyl wy met negen personen krampachtig elkaander vasthielden.

« Zoo dikwyls men een huis of eenen boom ontmoette, riep men: « pas op! » maer de boom werd verbroken en wy vloegen; had de vlakke, wy toen onder ons hadden, zich nog eenige uren verveer uitgestrekt, dan waren wy behouden op de aerde terug gekomen.

« Maer zie, daer vertoont zich een groot woud met zware boomen voor onze ooggen. Kost wat kost, moesten wy nu uit onze wilgen-schut springen, wilde men niet onvermydeleyk verongelukken. Hoe zeer reeds gekneust aen de knie, en met gescheurde broek, zette ik my regt in de schuit en waegde den sprong. Hoeveel tuimelperken ik maakte, weet ik niet, maer ik kwam op myn hoofd te regt.

« Na eene korstondige bezwyming rigtte ik my op; de luchtbal was toen alle verre verwijderd; op eenen stok gesteund, stuurde ik my zeiven voort door het woud; doch, na eenige stappen hoorde ik gesmoorde zuchten; Saint-Félix lag daer op den grond uitgestrekt, afzigtelyk in zyn aenzigt geschonden en verwond. Hy had een gebroken arm, de borst schier opengereten en den voet verstuikt. Onze boot was verdwenen in het woud, na boven eene rivier gedreven te hebben.

« Ik hoor eenen kreet: Nadar lag daer met een ontwricht been; zyne vrouw was in de rivier gevallen; eene andere reisgezel was schier gebroken. Wy verzorgden zooveel mogelyk, Saint-Félix, nadar en zyne vrouw.

« Wy kwamen te Ruthem by Hanover aen, alwaer de doktoers Müller Langenbeck en Köeller ons liefdelyk verzorgden.

FRANKRYK.

— Eene depeche uit Montpellier, 30 oktober, meldt het volgende:

« Eene overgrootte massa water heeft gisteren omrent een ure namiddag, tusschen Llaenel en Beaucaire eene overstroming veroorzaekt. De gemeenschappen van Montpellier met het noorden zyn geheel onderbroken.

« Op verscheidene punten is de yzeren weg door het water overdekt, vooral tusschen de staten van Bernis en Uchaud. Het vertrek van den expressreus van 11 ure is onmogelyk.

« Men verneemt op het oogenblik dat er in de statie van Aigues Vives, een muur van 47 meters lengte, aen de beide wegen staende, is ingestort.

— Een noodlottig ongeluk heeft een der achtbaerste ingezetenen van het departement der Aisne, markies de Reanvean, getroffen. Een gewerschoot, toevallig afgegaen toen hy met eenige vrienden van de jagt terug keerde heeft een dag van vreugde in een rouw dag veranderd: zyn zoon, een 15 jarig jongeling, een bekoorlyk kind, is doodelyk getroffen geworden aen zyne zyde en heeft in zyne armen den geest gegeven.

« Men ziet hoe noodig het is met de grootste voorzigtigheid de vuurwapens te behandelen. Ongelukkig, ondanks der rampen die byna dagelyks voorvallen, ziet men nog altyd jagers die onvergeelyk onvoorzigtigheiden begaen.

— Maendag avond ten half negen, is er in een buitengoed in de omstreken van les Arcs, arrondissement Drangonnan, een schrikkeelyk moordtooneel gepleegd.

« Een Piemontees, met name Antoon Meinardi, oud 25 jaren, werkende aen den spoorweg, heeft na het noemaal genomen te hebben by de familie Lombard, die hem kostelooze gedurende dry maanden had gehuust, toen hy van de tafel kwam, kochbloedig en zonder enig uitdaging, den vader, den zoon en de dochter vermoord, en is daarna ontsnapt, toen hy bemerkte dat eene gebuurvrouw hulp was gaen inroepen.

« Men vermoedt dat de diefte de voornaemste drijfveer tot de misdaed was maer dat zy te niet heeft kunnen plegen, uit hoofde der nabyheid van de statie, waer van al het personeel toesnelde, doch ongelukkiglyk te laet.

« De vader is overleden; de zoon heeft een doksteek gekregen in de kin, en tot aen het oog doordringende; het meisje werd gerod door de dikte harer rokken die, den slag berekende, er haer hieten afkomet met eenige lgte wonden.

« Men verhaelt dat die ellendige, na die yselyk misdaden gepleegd te hebben, rustig buiten ging zeggende aen niemand die langs achter was weggevlugt: « Gy zoudt veel beter doen ze te gaen verzorgen! »

« Het betredenswaardigste is dat men het spoor van dien kerel heeft verloren, en opzoekingen in alle rigtingen moet doen.

OOSTENRYK.

« Weenen, 4 nov. Het komiteit der financien heeft eene leening van 69 miljoen toegestaan. 20 miljoen zullen er van gebruik worden om de armoede en de ellende der Hongaren te verzachten; 20 miljoen zyn bestemd tot uitdooving der vlottende schuld, en overige om het huidige deficit te dekken.

POLEN.

Breslau, 3 nov. De generaal Trépow, opperbevelhebber der gendarmery, is gisteren in de Senaatsstraat ligt met eene byl aen het hoofd gekwist geworden. De dader is aengehouden.

Lemberg, 4 nov. Czachowski heeft gisteren in de gebergten van Saint-Krzyz zoo lang gevocht tot dat er hem meer 18 man van zyn korps meer overbleven; waerna hy zynen aftogt gemaakt heeft.

In het distrikt Lublyn zyn dry nieuwe opstanddelingskorpsen ingerigt geworden, onder bevel van Komorowski, Sierkiwicz en Madar. Krakau voert het opperbevel over die troepen.

Krakau, 4 nov. In den nacht van gisteren zyn 31 vrouwen te Warschau aengehouden. Twee konvooijen van 350 gevangenen hebben de citadel verlaten en naar Siberië gezonden. De verbittering des volks is schrikkellyk.

Eene proklamatie van het poolsche opperhoofd te Warschau heeft de poolsche vrouwen verzocht den rouw af te leggen, ten einde de woeste aenrandingen van het russische leger te ontgaan.

Er zyn talryke gevechten geleverd in Lithouwen te Plack en te Sandomir.

ITALIE.

De goedaerdigheid van den Paus Pius IX is proverbiaal geworden. Weinge weken voorby dat wy niet het eene of andere lezen dat de goedheid van den Heiligen Vader doet nitschynen, alsook de liefde die hy zyne onderdanen toedraegt. Zoo lezen wy in eene correspondentie uit Rom en den Journal de Bruxelles, dat by het inhuldigen van eene nieuwe yzeren brug over den Tiber, Z. H. een aantal voornamste personen toeliet hem den voet te kussen en dat er onder die personen een arm kind was, dat tot alsdan zich achter den rug der aenwezigen gehouden had, maar toen bevreemd vooruitkwam en tot by den H. Vader ging, Z. H. een smeekt schrift aanbiedende. De groote Pius IX bezag het kind, dat er droevig uitzag, en overleest het schrift. Doch nauwelijks had hy enige reysien gelezen, of hy hield een handvol goudstukken uit zynen zak en legde ze in de muts van het jongentje, zeggende: Ga myn kind uwe moeder vertroosten.

Z. H. was diep ontroerd by het uitspreken dezer woorden, en al de aenwezigen deelden in de aendoening van den H. Vader.

Verleden week heeft de Paus een gastmael gegeven aen de armen. Ieder pastoor van de stad had zynen arme parochianen naar Z. H. gezonden; er kwamen er zestig. Het banket werd gegeven in het hertogelyke paleis, waer de publieke konsistorien gesneden. De prelaten van het pausselyke hof hebben de tafel gediend, en Pius IX wandelde onder zyne armen, deed hun eene vaderlyke aanspraak en heeft ze gezegend. Onder de ouste der gasten, bevond zich een dichter; hy heeft de eer gereklaamd om een stuk verzen aen den Paus voor te lezen dat hy voor die gelegenheid gemaakt had. De dichter was een oud-notaris met name Adoverè. Na het banket heeft de Paus twee kroonen aen elken armen gegeven.

De gezondheid van den H. Vader is by voortdoring uitnemend goed.

Daer wy altyd onpartydig en regtvaardig in onze handel en schryfwys geweest zyn en zulks door elken lezer gekend en begrepen is, zoo zullen wy van die gedragslyn niet afwyken, en laten wy hier eenen ons togekomen brief volgen nopens een medegedeeld artikel van zondag 11, over de wet van het lager onderwys van 1842. Die brief is gezonden door heeren onderwyzers toehoorende aen eene conferentie welke door gemeld artikel niet bedoeld was: doch onze onpartygheid maakt er ons eenen pligt van denzelfden op te nemen.

Mynheer de Opsteller van het Regt, Uw blad van den 1. dezer behelst een artikel handelende over het onderzoek dat in eene vergadering van onderwyzers gedaan werd betrekkeelyk de wet van 23 Sept. 1842.

De schryver van dit artikel zegt dat de heer Inspecteur den onderwyzers zou aenbevoelen hebben van de zaak byzonder niet aen hunnen pastoor bekend te maken.

Om hulde te doen aen de waarheid, komen wy verklaren dat de heer Inspecteur zulks aen niemand onzer verboden heeft en ons, in tegendeel, nopens dit punt de grootste vryheid heeft gelaten.

De vragen, zoo als gy ze aenhieldt, zyn ook niet overeenkomstig met die welke in de vergadering opgegeven zyn; en indien de heer inspecteur ons dezelve medegedeeld heeft, is het enkel om ons het geëschte werk te vergemakkelijken, en geenszins om aen een bevel van den minister te gehoorzamen.

In de hoop dat gy aen onze verklaringen eene plaats in uw geëerd blad zult geveuen te verleenen hebben wy de eer, mynheer de Opsteller, UE. onze beleefdheden aen te bieden.

Fr. Eggen onderwyzer te Aelst. J. L. Bormans, onderwyzer te Goyer. Robyns, onderwyzer te Mienen-boven-Aelst.

Wy zyn opgeëischt geworden om den volgende brief in te lasseten nopens den voorgaenden artikel, dien wy ingelasset hebben aengaende de overwinning die de catholyke party in Montenaeken bekomen heeft in de laatste gemeentekiezingen. Wy deelen volgaerne die mededeeling mede om de konservativen te verwittigen, dat zy niet mogen slapen en gereed moeten staen om in de volgende kiezing op hunne hoede te zyn en hunne geleerden voor de goede zaak aeneen te sluiten. Ergo:

Linhout-lez-Montenaeken, 6 nov. 1863.

Monsieur le Rédacteur, Dans votre n° du 31 octobre dernier, qui me parvient à l'instant, vous rendez compte, dans un

langage que je n'imiterai pas, du résultat des élections communales de Montenaeken.

Nominativement désigné dans votre article, j'use de mon droit, en vous adressant ma réponse, que je vous prie d'insérer dans le plus prochain numéro de votre journal.

Je commencerai par rectifier les inexactitudes que cet article renferme et restituer à la lutte que vous signalez son véritable caractère.

Vous avez été mal renseigné sur le nombre de suffrages obtenus par mes adversaires; et, s'il est vrai que je n'ai recueilli que 19 voix. (les seules indépendantes) j'ai du moins à me féliciter de n'avoir dû recourir à des moyens déloyaux pour les obtenir. Je n'ai usé dans ma commune ni de menaces ni de fallacieuses promesses.

Je me suis borné à poser ma candidature, non pas en opposition directe aux trois conseillers sortants, que je considère comme des pantins, mais comme protestation contre le régime brutal qui, grâce à de basses servilités, pèse depuis trop longtemps sur la commune.

Loin d'avoir renoncé à la lutte, ainsi que semblent l'espérer mes adversaires, je suis plus que jamais, persuadé que le jour n'est pas éloigné où les électeurs de Montenaeken, mieux éclairés sur leurs intérêts, ou délivrés du jour qui asservit leur conscience, apprécieront mes efforts et m'aideront, par leur concours, à atteindre le but que je me propose.

Recevez, monsieur le rédacteur, l'assurance de ma considération distinguée.

ROBERTI-GERMOUX.

Burgerlyken stand der stad Sint-Truiden

Aengiften van den 31 October tot den 7 nov. GEBORNTENS.

Mannelyk 4. — Vrouwelyk 2. OVERLEDENS.

Piette, Anna-Maria, echtg. van Joseph Leenen. Schevenels, Jan, echtg. van Isabella Genard. Audenaerde, Isabella-Livina, echtgenote van Jan-Baptiste Adam.

Jadoul, Catharina, oud 78 jaren, ongehuwd. Leenen, Gerardus, oud 40 jaren, ongehuwd. Gutscoven, Maria-Phoemena, oud 22 jaren, ong.

Lenaerts, Petrus-Theophile, oud 18 jaren, ong. Bare, Jacobus-Libertus, weduwnaar van Barbara

Jacqueline Dewoifs. 2 kinderen onder de 3 jaren.

ST-TRUIDEN. — 4 nov. Tarwe de 100 kil. fr. 23-54. koren 16-27. Haver 15-00. Garst 20-47.

Uit de pers gekomen by den uitgever van dit blad, en getrokken op 6000 exemplaren.

SINT-TRUIDENSCH E ALMANAK

voor het schrikkeljaar O. H. Jesu-Christi

1864.

OF

DE KAZAKSCHIETER VAN LIMBURG.

Hub. De Coq-Creten.

Hebde de eer te zyn en te blyven met kop en ooren de Kazakschieten van Limburg, diepzinnige droogpruimer van wind, hagel en sneeuw, commissaire-voyer van alle kromme wegen, taelmeeester van wiewalen en Kiwitten, werkend lid van binnen- en buitenlandsche keuken, heelmeeester van kranke beuzen en kwade wyven, oudheidskundige van potten, pannen en knopen, hoogleeraer in gebroken druk en oude parkementen, gezworen zaakwaerner van klein en groot, sterrekundige zonder verrekijker en tandtrekker gediplomeerd zonder pijn, enz., te lang om te melden.

Die weet hoe 't schelmenboeltje gaet In 't huisgezin van Adam's knapen, Zal uit dit boek en raed en daed

En veel kullagie rapen.

In ons zoo duerbaer vaderland Daer zyn zoo vele joden heden: Pas op en tredt maer in de hand, Zoo niet wordt gy getreden.

TE KOOP

By D. Tonnaer-Jansens, horlogie-maker te Sint-Truiden 80 ledige AZYNSTUKKEN aen de prys van 5 tot 7 frs.

Alsook AZYN aen 18 centimen den liter.

KARAKOLLEN

te bekomen by J. Massa, op de merkt, opgemaekte en onopgemaekte.

A VENDRE

Une quantité D'ORNES GRAS, de CANADAS et D'ARBRES FRUITIERS bons à replanter. S'adresser à Martin Daenen jardinier à Brusthem.

FONDERIE DE FER.

Madame veuve DELHAUTE-TURLOT porte à la connaissance du publik qu'elle demeure actuellement rue du Ruisseau, n. 435, près la rue de Tirlemont, à St-Trond, qu'elle se charge de fondre toutes pièces d'après modèles, et qu'elle a toujours en son magasin les articles suivants:

Chaudières, marmittes, bacs à charbon, pots d'étuves, barres de fourneaux, boîtes de chariots, poteries émaillées et étamées, etc., le tout à des prix très modérés.

Elle se recommande. NB, Pour éviter toute méprise ou erreur, elle prie ses clients de s'adresser à Madame veuve Delhaute-Turlot.

YZER-GIETERY.

Mejufvrouw weduwe DELHAUTE-TURLOT maakt bekend dat zy op den dag van heden woonachtig is op de beekstrat n. 435, kort by den Thienschen steenweg te St-Truiden, dat zy zich belast met het gieten van allerhande soorten van stukken volgens model, en dat altyd in haer magazyn te vinden zyn de volgende artikels:

Ketels, marmitten, koolbakken, stoofpotten, fourneis barren, wagenbussen, alle soorten van overlakt of overlant keukengerief, enz., alles aen zeer gematigde pryzen. Zy beveelt zich in ieders gunst.

NB. Om alle misgreep of verdoling voor te komen, verzoekt zy hare kalanten van zich te adresseren aen mej. wed. Delhaute-Turlot.

LEEST HIER!

GUANO VAN HOOG-PERU

295 Francs per 1,000 kilos in zakken als men neemt met partyen van 1,000 — 1,500 — 2,500 — 5,000 — 20,000 — 30,000 kil. of meer.

Komplante betaling.

De ondergeteekende heeft de eer aen de Landbouwers te berigten, dat het niet alleenlyk bezeugen is dat deze Guano goedgekeurd is op goede en slechte gronden voor al de winter- en zomervruchten, maer het is nu ook bewezen door de Landbouwers, die dezen Guano sedert 4 jaren gebruiken, in alle streken van het land, dat hy de volgende uitwerksels geeft:

1° Dat hy de gronden niet mager noch schrael maakt, maer, integendeel, dezelve van jaer tot jaer verbetert.

2° Wat het graen in zynen wasdom aengaet, de stammen o' halm groeijen struis op, krygen lange hairen, zwaer met granen beladen, omdat die Guano hen niet te spoedig doet opschieten, maer hen den tyd geeft zich te versterken en te verkloeken, daarom heeft de oogst minder gevaer van door stortregens en stormwinden omverre geworpen te worden.

3° Het is hetzelfde met de voederplanten, daerpen of knollen groeijen zeer dik op, de kracht schiet niet in het loof, maer blyft in de knollen, zy zyn vast, niet waterachtig en zeer voedzaam.

4° Wat de beet voor de suikerbrieken aengaet, is er geen twyfel meer dat ze dezelfde uitwerksels zullen geven als de rapen of knollen.

5° Wat de aerddappelen aengaet, de kracht schiet niet in de groes, maer blyft in de knollen en geeft groote zwaer geladen struken.

Deze uitwerksels zyn van het grootste belang voor de Landbouwkunst.

A. SAPORTAS, BENIG AGENT.

KANTOOR: Lange Brilstrat, 580, Antwerpen.

KASTEEL VAN WEYER.

Groote verkoop van schoone

EIKE-BOOMEN

Vrydag 20 november 1863, om 30 ure precies 's morgens zal de heer Heuri de Diest, eigenaar te Weyer, openbaerlyk onder de directie, en ter ontvangst van de notarissen FRANÇOIS van Herckde-stad en DEGENEFTE, van Hantout, aen den voet der boomen verkoopen:

200 koopen Eike boomen, van eene buitengewoone lengte en dikte, te wassen staende in eenen bosch, genaemt de Hoef, onder Cosen gelegen.

Door de nabijheid van de statie van Cortenbosch (tusschen Sint-Truiden en Hasselt) en van den steenweg van Hasselt naar Diest, is het vervoeren der boomen allergemakelykst. Op krediet mits bekende borg.

Groote verkoop van dikke

BOOMEN

ONDER WELLEN EN ULBEEK.

Maendag 16 november 1863, te 9 uren precies 's morgens, zal den notaris STYONS ter plaats

verkoopen, van wege de familie Briers van Russelt-Wellen:

200 dikke Witte en Canada-boomen, staende op hunne goederen onder Wellen en Ulbeek.

Men zal begynnen te Wellen in het Hoogveld, en zich vergaderen te 9 uren juist, ten herberge van Jan-Baptiste Poelmans te Overbroek onder Wellen.

VERKOOP VAN SCHOONE

REINE SCHAPEN.

Zaterdag 21 nov. 1863, om 2 uren zeer precies na middag ten herberge in de Ark van Noer, te St-Truiden by de statie van den yzerenweg, zal de heer Ista burgemeester te Neerlanden, door het amt van den notaris DELGEUR met krediet verkoopen:

40 schoone reine schapen bestaende in hamels en volle ojen.

VERKOOP

van eene groote kwantiteit extra schoon en droog

GEZAEGD HOUT.

Woensdag 18 november 1863, om half elf 's morgens zeer precies, zullen de erfgenamen van wylen den heer M. Bruininx van St-Truiden, buiten kloppenpoort ter plaetse ten meestbiedend en op crediet voor de notarissen DELGEUR en VANHAM verkoopen:

Eene groote kwantiteit schoon en droog gezaegd hout bestaende uit:

Eike kuiphout en kwartier, eike vloeren (plancher) van 4 meters 20, 4 meters 80 en 6 meters lengte.

Schutsel en een groot aantal korte eike stukken van allerhande lengtens.

Eike vellings planken.

Droog wit en canada berd in alle lengtens.

300 eike en wihoute bruggen.

Eese kuiphout en kwartier.

Bueke tweedimplanken, kwartier en berd.

Denne kwartier, berd en schutsel.

VERKOOP

van

IMMEUBELE-GOEDEREN.

Dynsdag 17 november 1863, om twee uren zeer precies namiddag, ten herberge van Martinus Lenaerts, gestaende te St-Truiden, op den grooten merkt, zullen de erfgenamen van wylen den heer Martinus Bruininx en van zyne overledene echtgenoot geboren Kesen, ten meestbiedend voor de Notarissen DELGEUR en VANHAM verkoopen de volgende huizen gebouwen en hoven alle te St-Truiden gelegen te weten:

1. Een huis gestaan in de kloppenstrat belende dezelve, de heer Peetermans in twee zyden en de heer Josef Bruininx en consoorten

2. Een hoske dienstig tot bouwplaets gelegen te St-Truiden aen kloppenpoort palende de staatsvesten den steenweg en de volgende huizen in by Antoon Mathys.

3. Huis en stal met een gedeelte hof er achter palende stads wandeling het voorgaende hoske en het volgende huis in huer by Antoon Mathys.

4. Een huis met stallen, schuer en hof genaemt de lans palende de steenweg, de straat, het voorgaende huis en de volgende hoven in huer by Jan Festraets.

5. Twee hoven ieder ter grootte van 4 aren 80 centiaeren gelegen tusschen het huisgoed de lans en het volgende gebouw in gebruik by de eigenaers.

6. Een steen huis met hof bestaende in twee wooningen, palende staatsvesten de voorgaende hoven en de straat bewoond door Vanelderen en Peetermans.

7. Een huis met stal en schaley, gelegen buiten kloppenpoort reende de weg naar het Bleckbroek leidende, de jufvrouwen Fabry en Putzeys bewoond door Schoofs, briedendrager.

8. Een magazyn met opene plaets neffens het voorgaende huis, palende de straat, jufvrou Putzeys en Vanderkastelen.

De nummer 7 en 8 zullen eerst afzonderlyk en dan in massa in koop gesteld worden.

GROOTE VERKOOP

van

CANADA-BOOMEN.

Maendag 16 november 1863, om 10 uren 's morgens, zullen de representanten van wylen den heer Charles de Pitte es-Hiegaerts van Oordingen, ter plaetse, ten meestbiedend en op crediet voor den notaris DELGEUR verkoopen:

119 volwasse Canada-boomen, waeronder veel van 2 meters dikte, dienstig tot berd, klompmakers en ander gerief, staende te wassen onder Brusthem, ter plaetse genaemt de dertien bonders, op honderd meters afstand van den steenweg van Oordingen naar Rykelen leidende, omtrent hal hui van Gerard Driessen, alwaer men sich zal verzamelen.

Verkoop van extra schoone
**CANADA- EN NOTE-
BOOMEN**
TE BRUSTHEM.

Vrydag 20 november 1833, om 10 ure 'smorgens, zal de heer Henri Bertrand van Thienen ter plaetse ten meestbiedend en op credit voor den notaris VANHAM verkopen.

80 extra schoone Canada-boomen van een buitengewone dikte dienstig tot berd, klompmakers en alle ander gerief en 10 allerschoonste note boomen, alle wassende op een blok, gelegen te Brusthem, aen den Pipel.

VERKOOP
van extra schoon wassend

AERDHOOT.

Dynsdag 10 november 1863, om 10 ure 's morgens, zal de heer graef d'Oultremont van Duras, ter plaetse, ten meestbiedend en op credit, voor den notaris VANHAM verkopen:

Eene groote kwantiteit extra schoon aerdhooft, wassende 1. in zynen bosch genaemd Eikenbosch, gelegen te Duras, tegen den kiezeweg op Runckelen, 2. aen den hof van het kasteel, en 3. de groepen in de beempden rondom het kasteel.

De vergadering aen de dreeft voor vermeld kasteel

VERKOOP

van eene groote kwantiteit schoone

CANADA-BOOMEN

eenen WITTE-BOOM en eenen BEUK, te Zepperen.

Op Dynsdag 17 november 1863 om 9 uren 'smorgens zal Anna-Elisabeth Driesmans, wed. Driesmans, en Jammars van Zepperen, publiek op credit door den notaris COEMANS, ter plaets doen verkopen:

Eene groote kwantiteit schoone Canada Boomen eenen witte boom en eenen beuk; dienstig tot berd, timmerhout, en klompmakers gerief, alle wassende te Zepperen op eene weide en land op het Bergveld, en aen het huisgoed op het Eckol, bewoond door Arnold Jammars.

Men zal beginnen op de weide op het Bergveld

VERKOOP VAN

RASPHOUT

TE NIEL.

Dynsdag 17 november 1863, om 10 uren voor middag zal de heer Goyens aen den meestbiedenden door den notaris Goyens verkopen:

Tachtig koop Rasphout gewassen op den Tombosch en op den Grootbosch gelegen te Niel dienstig voor reepen erwt-ryzen, mutsaerden en ander gerief.

Zich te vergaderen in den Tombosch alwaer men zal beginnen.

VERKOOP VAN

WITTE EN CANADA

BOOMEN

Maendag 16 november 1863, om 10 ure voor middag, zal den notaris GOYENS, ten verzoek van Maria Anna Hesbeens, weduwe van Gerardus Guillems, aen den meestbiedenden op credit verkopen:

45 koop Witte, (Abeel) en Canada-boomen, gewassen te Borloo, op eenen boomgaard op den Berg en op eenen anderen in het Honsom.

Deze boomen, waeronder verscheidene van twee meters dikte, zyn dienstig tot allerhande soort van gerief.

Zich te vergaderen op den boomgaard op den Berg alwaer men zal beginnen.

TE KOOP

by M. Joachims-Claes, drukker, eenen schoonen KELDERTRAP van 43 treden.

Te bekomen by denzelfden, by uitscheiding van bedryf, aen zeer civiele pryzen alle soorten van SPEELGOED voor kinderen en vele voorwerpen van quincailleerie.

TE KOOP

by M. Ferd. Vandenbove-Claes, brouwer, op den Nieuwsteenweg, St-Truiden, eene groote kwantiteit OLMEN-PLANTSOENEN, van 11 tot 16 centimeters.

TE BEKOMEN

by L. Gielen, in het Kraaiken,
GUANO
eerste kwaliteit, aen 33 frs. de 100 kilos.

HUILE DE PETROLE

a 76 et a 70 frs. les 0,0 ks. de l'usine Trion, Lüneburg et Moyses, a Neder-over-Heembeck, lez-Bruxelles.

On y demande un bon VOYAGEUR a la commission.

TE BEKOMEN

BY G. CRULS.

Tingietier, op den Kiekenmarkt, S-Truiden,

EENE GROOTE HOEVEELHEID

**CANADABOOMEN-EN SPIKKEHAGEN-
PLANTEN,**

allen van de eerste kwaliteit.

BEKENTMAKING.

Die begeren te koop extra schoone WISSCHEN, slaende wassende op de grootte van omtrent eenen hectaer, deelmakende van de goederen van mevrouw de weduwe Vansus, gelegen te Mombek onder Hasselt, kunnen zich adresseren by den heer J. Ridderbeek, te Hasselt, haren rentmeester.

TE BEKOMEN

BY

273. HERBOTS-NEUKENS, 273.

in de Stapelstraet, by St-Marten kerk, AMERIKAENSCH SPEK, eerste kwaliteit, aen 1 franc de kilo.

BOTER, aen 90 centimen den halven kilo.

BOUGIES KEERSEN, aen 80 centimen den halven kilo.

Die eene zekere hoeveelheid neemt zal nog eene vermindering van prys genieten.

BANQUE HYPOTHECAIRE BELGE,

ÉTABLIE A BRUXELLES, RUE ROYALE, 28.

LETTRES DE GAGE

(OBLIGATIONS FONCIÈRES.)

produisant, suivant leur durée, 4 ou 4 1/2 pour cent d'intérêt, payable par semestre,

LE 1er MAI et le 1er NOVEMBRE,

soit au siège de la Banque, soit chez ses Agents.

TE KOOP

zes groote nieuwe eike VENSTERRAMEN. Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

IN DEN GROOTEN

SINT-MAURISIUS,

TE HASSELT,

aen de statie van den yzeren weg.

G. VANLAER-EGGEN, leerling der verfschool te Parys, gebreveteerd door Z. M. de Koning der Belgen, heeft de eer bekend te maken dat hy aldaer eenen Atelier van Verwen, van Plekken uit doen en van stoffen op nieuw te wassen, komt op te rigten.

Verwing en outdoen der vetplekken uit schaelen, cachemieren, chineesche kreppen en ander, uit linden, rokken, feuters, kazakken, paletos, enz. Moirage en bereiding der ziden stoffen volgens een nieuw gebreveteerd leerstelling. Verwing der tapyten en gordynen in twee kleuren. Indrukkel op zyde en wolle stoffen. Alles aen zeer geringe pryzen.

N. B. Hy die gedurende zes maanden voor eene som van 15 fr. zal doen verwen of op nieuw zal doen wassen, zal gratis zyn ge-photographeerd portret ontvangen.

Men kan de te verwen voorwerpen aenbrengen by sieur Eggen, op den Houtmarkt, te St-Truiden, van waer ze naer Hasselt zullen opgezonden worden.

TE HUREN

voor aenstaenden half meert, de MOLEN genaemd Zepperen Molen met 11 heclaren 72 are 84 centiaren weide en land, toebehoorende aen den heer Charles de Pitteurs Higgaerts van Zepperen.

Zich te adresseren by Mr L. Leemans, Brustemstraet te St-Truiden.

TE KOOP

20,000 ESSE PLANTSOENEN van 2 1/2 meters lang. Zich te adresseren op het kasteel van Zepperen.

DE VOLMAEKTE GEZONDHEID gegeven zonder medeeyn, noch purgering, noch kosten.

REVALENTA ARABICA DU BARRY van Londen.

geest op eene volmaekte wyze de slechte verteringen (dyspepsies), maegonsteking, darmontsteking, gewoone opstoppingen, spenziokten, slymen, winden, trillingen, afgang, opzwellingen, duiselligheid, uitzelingen, het suer, koud rocht, walgingen en braken na het eten en binst de zwangerheid; pynen, maegzuer, krampen in de maeg, alle ontzetting der lever, slymlijzen en gal, slapeloosheid, hoest, betlemming, korte adem, stikloos, ontzetting der luchtpyptakken, teering, zueren, brand, zwarte gal, verzwakking, stercyn, jicht, hoorts, moederkwaal, zenuwsmart, bloedgebrek, waterzucht, witte maendestonden, bleekzucht, onvruchtbaarheid, frisch en krackeloosheid. Zy is ook den besten verkloekmiddel voor de flauwe kinderen.

Uittreksel uit 58,000 genezingen. — N. 32,081: M. de hertog van Pluskow, hofmarschalk, van eene maegonsteking. — N. 58,014: Mev. de markiesin de Bréhan, van eene leersziekte van 7 jaren, met verzwakking, zenuwtrillingen, slechte vertoering, slaeploosheid en zwarte gal. — N. 58,604: M. Dedé, 13, Duivierstraet, te Parys, van eene ontzetting die aen alle geneeskundige behandeling wederstaen had. — N. 58,216: (Saint-Jean de Marienne) (Sarootien) 11 february 1862. In ons hospitaal waer van ik het bestuer heb, bevinden zich de lydende uilmeneende wel van uwe REVALENTA ARABICA, en ik bid u dus my er 78 kilos te willen van zenden. Zuster Febroine van St-Joseph. — N. 50,416: M. de graef Stuart de Decies, pair van Engeland, van eene darmontsteking, met alle hare zenuwgebreken, krampen, walgingen, pynen aen de borst en schoulers. — N. 47,421: Juffer E. Jacobs, van schrikkelijke zenuwpynen, overteeringen, brand, moederkwaal, zwarte gal. — N. 49,842: Mev. Marie Joly, de Norfolk, van eene 50jarige opstopping, overteering, zenuwziekte, hoest, windachtigheid, krampen en walgingen. — N. 36,418: doktor Minster, van krampen, maegsmarten, slechte vertoering en dagelysche braking — by Maricq-Smits,

DE VOLMAEKTE GEZONDHEID gegeven zonder medeeyn, noch purgering, noch kosten.

REVALENTA ARABICA DU BARRY van Londen.

N. 46,270: M. Roberts, van eene longteering, met hoest, braken, opstoppingen en 25jarige doofheid. — N. 48,422: Mem. de gravin de Castle-Stuart, van eene 5jarige schrikkelijke zenuwverhitting den geest verlysterende. — N. 44,810: M. de opperdiaken Alex. Stuart, van dryjarige zenuwpynen, stercyn slaeploosheid en afkeer van het leven. — N. 43,810: G. Hencke, van koude klieren. — N. 16,619: mev. Woodhouse, van walgingen en braken gedurende hare zwangerheid. — N. 46,210: doktor Martin, van maegontstekingen die hem 15 of 16 keeren daegs deden braken gedurende 8 jaren. — N. 46,218: kolonel Watson, van het jicht, zenuwsmart en aenhoude opstopping. — N. 18,744: doktor Shorland, van waterzucht en opstopping. M. Baldwin van eene colledige verzwakking, verlamming der leden door buitenspoorigheden in de jongheid. — N. 51,615: mynheer de baron de Polentz, prefek van Langenau, van eene aenhoude opstopping en zenuwpynen. — N. 48,721: de baron de Zaluskowski, divisie generael, van schrikkelijke pynen sedert verscheide jaren in de verducingdeelen. — N. 53,860: Juffer Gallard, Grootte Sint-michiël-straet, te Parys, van eene longteering, na ongeneesbaer verklaerd te zyn geweest en naer eenige maanden sneer te leven te hebben. — Meer versterkend en min kostelyk dan de chocolaet, thé, koffy, vischolie, dit heerlyk voedsel verspaerd tussendmaet zyn prys in andere geneesmiddelen; het heeft 58,000 genezingen bewerkt waer alle ander remedie mislykt had. — N. 57,916: Indien ik de keizer ware, zou ik bevelen dat alle verzwakte soldaten er gebruik van maekten Cheritilton, geneesheer.

BARRY DU BARRY en Cie, Keizerstraet, 12 te Brussel, 77 Regent-straet te Londen, en Place Vendôme 26, te Parys. — 1 1/2 kil. 2 fr. 25, 1/2 k. 4 fr. 1 kil. 7 fr. 6 kil. (franco) 32 fr. Dubbel kwaliteit, 1/2 kil. 8 fr. 5 kil. (franco) 53 fr. Te gen een bon op den post.

By M. Warnots, apotheker, St-Truiden, en in het Gouden Kruis achter O. L. Vrouwkerk.

MAGAZYN VAN KOLEN EN GRUIS.

L. DELVAUX KOOPMAN IN HOUT, KOLEN EN GRUIS
IN DE ZOUTSTRAET TE ST-TRUIDEN,

heeft de eer het publiek kenbaer te maken, dat ten gevolge, van de groote hoeveelheid kolen en gruis welke hy dagelyks onvangt, hy den brand aen eenen prys kan leveren, welke alle konkurentie onmogelyk maken.

Hy brengt insgelyks ter kennis van het publiek, dat na eene overeenkomst met de Societieit van den yzerenweg, HY EEN MAGAZYN IN DE STATIE TE ST-TRUIDEN KOMT TE OPENEN, alwaer de personen dewelke per waggon, halven waggon of kwart waggon noodig hebben detelwe dagelyks kunnen bekomen.

Daer hy alle dagen, brandstoffen onvangt van de volgende koolkullen: Braconnier, Gosson, Hays, kunnen de personen dewelke het verlangen, het gruis regstreeks van den waggon overladen en zullen aldus overtuigt zyn, van het gewigt alsook van welke kuil den brand voorkomt en daerenboven de verzekering hebben, dat de brand niet de minste mengeling ondergaen heeft. Ziedaer voordelen welke men nergens kan bekomen dan by den heer L. DELVAUX te St-Truiden, welke zich aen eenieders welwillendheid aen veelt.

Zichier nog eene kleine uittrek uit de 60,000 genezingen, bewerkstelligd zonder medeeyn, door de REVALENTA, allersmakelykste pap voor het ontbyt, welke mits eenige stuivers per dag, ryftigmaet syuen prys bespaerd by andere remedie. Genezingen: N. 54,314, de vrouw van den burgemeester van Valois, van eene longer ziekte met bloedsputting en kwade hoest. — N. 38,418, de doktor Minster van krampen, maegpynen, slechte vertoeringen en dagelysche braken. — mynheer de baron de Polentz, prefek van Langenau, van eene moeijelyke verstoptheid en pyn in de zenuwen. — N. 48,721, mynh. de baron de Zaluskowski, divisie generael, van het stercyn en schrikkelijke pynen gedurende verscheide jaren in de verteerdende lichaamsgedeelten. — 46,270, mynh. James Roberts, negt, van eene longteering, met hoest, braken en verstoppingen en 25 jaren doofheid. — N. 46,422, mev. de gravin de Castlestuart, van eene schrikkelijke zenuwverdoening met geestverbering.

HESP

te koop aen 60 cent. den halven kilo, by L. Eggen op den Houtmarkt

YZEREN WEG.

St-Truiden naer BRUSSEL, LUIK, ANTWERPEN en GENT:

'S morgens 8 uren 15 minuten.
Na middag 1 " 15 " (Exp-trein)
'S avonds 6 " 44 "

St-Truiden naer HASSELT, MAESTRICHT en AKEN:

'S morgens 9 uren 54 minuten.
Na middag 3 " 46 " (Vitsse).
'S avonds 8 " 20 "

DRUKKERY VAN DE COCQ-CRETEEN.

DE BEEPOOT
BY M. PETERS, APOTHEEKER,
SINT-TRUIDEN.